

Струка (назив):		ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО		
Занимање (назив):		ГРАФИЧКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):		ОБЛИКОВАЊЕ ГРАФИЧКИХ ПРОИЗВОДА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОБЛИКОВАЊЕ УНУТРАШЊИХ ДИЈЕЛОВА КЊИГЕ		
Датум: 2023.		Шифра:	Редни број:	03
Сврха				
Модул упознаје ученика о правилима израде унутрашњих дијелова књиге.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Графичко обликовање и писмо за први и други разред, предмета Технологије образовног профила за први, други и трећи разред, предмета Српски језик.				
Циљеви				
<div>- стицање основних знања о форми и функцији књиге;</div> <div>- стицање основних знања о потребним графичким елементима књижног блока;</div> <div>- оспособљавање ученика за правилно обликовање књижног блока;</div> <div>- развијање смисла код ученика за естетско обликовање књиге;</div>				
Теме				
<div>1. Обликовање основног табака књижног блока</div> <div>2. Обликовање нултог и завршног табака књижног блока</div>				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

<p>1. Обликовање основног табака књижног блока</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише унутрашње дијелове књиге - дефинише елементе основног табака (површина слога, текст и илустрације са легендама, ознаке страница и бјелине-маргине) - наводи да је десна страна књиге (непарна) важнија од лијеве и да се на њој смјештају битнији подаци - препознаје да се у књижној типографији користи углавном једно писмо - препознаје величине почетних бјелина поглавља као 1/3, 1/4 или 1/5 дужине странице - дефинише излазне бјелине поглавља или бјелине на крајевима текста - наводи да се код основног текста не користи више од три градације наслова - препознаје да се код једностубачног текста користе једноставније илустрације у односу на вишестубачни текући текст - наводи да уз илустрације иде и кратак текст (потпис или легенда) 	<ul style="list-style-type: none"> - разматра дијелове књиге - одређује формат књиге на основу функције књиге и њеног обима - разликује различите формате књига (мини књиге, положена и квадратна издања, енциклопедијске велике формате, формате А и формате Б - обезбједи адекватну величину слога на страници и величину маргина - обезбједи адекватну величину наслова поглавља и врсту писма - разликује слог прозних текстова и поезије - истиче важне ријечи и текстове у слогу (полупрним писмом, курзивним писмом или разређивањем слова) - креира бјелине изнад и испод наслова - одабере адекватну величину илустрације и тип 	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове - ефикасно планира и организује вријеме - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у графичарству - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима - рјешава проблеме и прилагоди се промјенама у раду - испољи иницијативност и предузимљивост у раду - испољи самокритичност и објективност при обављању посла - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима 	<p>Кроз презентације објаснити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основне дијелове књиге; - књижни блок као скуп међусобно повезаних одштампаних листова са текстом, цртежима и фотографијама; - да је основни дио књижног блока табак са одређеним бројем страна (углавном 16 стр) који зависи од формата књиге; - да је књижни блок подијељен на три дијела: основни (нулти) табак, главни табак и завршни табак; - елементе који одређују обликовање књиге (формат, величину слога на страници, врсту и величину писма основног текста, врсту папира, начин повезивања); - формате у којима се штампају књиге са нагласком на А и Б формате; - елементе основног табака књиге формираних кроз поглавља и основни текст књиге; - типографска правила одређивања висине и ширине слога, као и величине маргина на страници, избор писма, величину писма; - обликовање редова у слогу (блок форма слога, форма слободних редова слога лијево и десно, форме слога по средини, специјалне форме); - код текућих страница објаснити принцип, двије припадне странице (парна и непарна) чине оптичку цјелину која мора имати композицијску хармонију и функционалност; - обликовање наслова у књигама који зависе од врсте и карактера књиге;
---	--	---	---	--

		<p>- одвоји пасусе у слогу увлачењем реда</p>		<p>- компоновање илустрација уз текст (избор црно бијелих фотографија, фотографија у боји или цртежа);</p> <p>- Самостални задатак израде основног табака књиге уз анализу и објашњење;</p> <p>Наставник ће користити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - видео материјале - примјере из праксе <p>Наставик ће организовати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рад у групама - групне презентације - дебату
--	--	---	--	---

<p>2. Обликовање нултог и завршног табака књижног блока</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наброји дијелове нултог табака (заштитни лист, преднасловни табак, насловни табак, лист са посветом, лист са уводом) - наведе да заштитни лист штити преднасловни лист - опише преднасловни лист, гдје се налази у табаку и које податке садржи - идентификује полеђину преднасловог листа и наводи шта се најчешће поставља на њему - дефинише значај типографске концепције насловне стране - дефинише податке који су обавезни на насловној страни - дефинише функцију посвете - препознаје којим се типом писма слаже предговор и на којој страни се он треба налазити - дефинише гдје се најчешће штампа увод - дефинише завршни табак (поговор, попис литературе, импресум, садржај, попис грешака и сл.) - тумачи улогу садржаја, начин слагања, могућност двостубачног садржаја - препознаје гдје се обично уграђује импресум, шта садржи са позиције добро 	<ul style="list-style-type: none"> - постави елементе на преднасловном и насловном табаку - препозна предлист који не спада у описани обим нултог табака - анализира какав може бити заштитни лист и евентуално шта се на њему може штампати - креира графичко рјешење преднасловне и насловне стране - процијени да је насловна страна најважнија у нултом табаку - правилно одреди све релевантне податке за само дјело на унутрашњој насловној страни - правилно одреди гдје се може наћи биљешка о заштити ауторског права и која је њена функција - реализује као дио завршног табака и попис мање познатих ријечи, приказује којим редом се оне нижу 		<p>Кроз презентације објаснити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основне елементе нултог табака; - функцију сваког листа у нултом табаку; - типографске елементе и слог преднасловог, насловног листа, листа са посветом, предговора, увода и др.; - основне елементе завршног табака; - функцију импресума, поговора, садржаја и осталих дијелова завршног табака; <p>- Самостални задатак израде нултог табака књиге уз анализу и објашњење;</p> <p>Наставник ће користити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - видео материјале - примјере из праксе <p>Наставик ће организовати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рад у групама - групне презентације - дебату
--	--	--	--	---

	обликоване издавачке јединице - објасни биљешке о писцу - дефинише на ком се мјесту поговор штампа - наводи да је попис литературе или библиографија саставни дио завршног табака, шта аутор ту наводи, који је извор коришћења, година и мјесто издавања и др.			
Интеграција				
Технологија образовног профила				
Практична настава				
Извори				
- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):		ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО		
Занимање (назив):		ГРАФИЧКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):		ОБЛИКОВАЊЕ ГРАФИЧКИХ ПРОИЗВОДА		
Опис (предмета):		Стручни предмет		
Модул (наслов):		ОБЛИКОВАЊЕ СПОЉАШЊИХ ДИЈЕЛОВА КЊИГЕ		
Датум: 2023.		Шифра:	Редни број:	04
Сврха				
Модул омогућава развијање свијести код ученика да корицама књиге одреди: графичко рјешење, облик, величину, квалитет.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања и вјештине из предмета Графичко обликовање и писмо за први и други разред, предмета Технологије образовног профила за први, други и трећи разред, предмета Српски језик и модула 03.				
Циљеви				
<div>- стицање основних знања о форми и функцији корица књиге;</div> <div>- стицање основних знања о потребним графичким елементима на корицама;</div> <div>- креирање идејног рјешења и обликовање дијела графичког производа (корица);</div>				
Теме				
<div>1. Корице меког повеза</div> <div>2. Корице тврдог повеза</div>				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Корице меког повеза	<div>- дефинише обликовање корица меког повеза књиге</div> <div>- дефинише елементе који се налазе на насловној страни и рикни</div>	<div>- својим креативним остварењем приближи садржај дјела читаоцу</div> <div>- припреми адекватну врсту писма за насловну страну</div>	<div>- савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене послове</div> <div>- ефикасно планира и организује вријеме</div>	<div>Кроз презентације објаснити:</div> <div>- подјелу повеза на тврди и меки;</div> <div>- основне дијелове корица меког повеза;</div> <div>- начин спајања књижног блока и корица;</div>

	<ul style="list-style-type: none"> - опише функцију текста на рикни као информативну - дефинише најбољу везу између садржаја дјела и могућег графичког рјешења корица - препознаје да се на задњој страни смјештају кратак садржај дјела, цитати, коментари, бар код књиге - дефинише папир за штампу и средства за најфункционалнију реализацију производа 	<ul style="list-style-type: none"> - обликује наслов, име и презиме писца, ликовну интервенцију и знак издавача књиге према правилима композиције у складну цјелину - истакне главне елементе на насловној страни - постави, према основним правилима, текст на рикни књиге 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у графичарству - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима - рјешава проблеме и прилагоди се промјенама у раду - испољи иницијативност и предузимљивост у раду - испољи самокритичност и објективност при обављању посла - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима 	<ul style="list-style-type: none"> - основне графичке елементе који се налазе на предњој страни, на рикни, на задњој страни; - формирање корица на основу величине и дебљине књижног блока; - Самостални задатак обликовања корица меког повеза књиге, са потребним графичким елементима, према унапријед дефинисаном формату и обиму књижног блока; <p>Наставник ће користити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - видео материјале - примјере из праксе <p>Наставик ће организовати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рад у групама - групне презентације - дебату
2. Корице тврдог повеза	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише појам тврдог повеза - дефинише структуру тврдог повеза књиге - наброји основне графичке елементе које корице тврдог повеза садрже - наводи да се корице тврдог повеза могу израдити у папиру, пергаменту, синтетици, кожи, платну, полукожи или полуплатну и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> - својим креативним рјешењем корица симболизира суштину садржаја књиге - обезбједи адекватну врсту писма за насловну страну - обликује наслов, име и презиме писца, ликовну интервенцију и знак издавача корица према правилима композиције 		<p>Кроз презентације објаснити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основне дијелове корица тврдог повеза - начин спајања књижног блока и корица - основне графичке елементе који се налазе на предњој страни, на рикни, на задњој страни - формирање корица на основу величине и дебљине књижног блока - функцију омота корица - графичке елементе који се налазе на предњој и задњој страни омота као и на рикни

	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише који елементи при креирању насловне стране чине ликовно-графички складну цјелину - дефинише елементе на рикни - разликује равну и округлу рикну књиге - препознаје да се на предњој страни омота и рикни компонују сви потребни елементи као на предњој страни корица и рикне, - наводи да се клапне омота користе за штампање одређених информација издавача и информација везаних за дјело или аутора 	<ul style="list-style-type: none"> - креира насловну страну и рикну омота у складу са насловном страном и рикном корица - успјешно користи боју која доминира и повезује омотни лист и корице - разматра заштитну функцију омота и уочи у складу с тим да омот може бити пластифициран или лакиран - анализира употребу адекватног материјала за штампу и средства за најфункционалнију реализацију производа 		<p>Самостални задатак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обликовање корица тврдог повеза књиге, са потребним графичким елементима, према унапријед дефинисаном формату и обиму књижног блока; - Обликовање омота, са потребним графичким елементима, према постојећим корицама; <p>Наставник ће користити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - видео материјале - примјере из праксе <p>Наставик ће организовати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рад у групама - групне презентације - дебату
Интеграција				
Технологија образовног профила Репродукциона техника Практична настава				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.). 				

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.